

Bertrand Russell idézetek

június 26, 2013

„A gyerekevelésben az egyik legfontosabb dolog az lenne, hogy megelőzzük a félelmet és tegyünk ellene, ha előtörne. A gyerekek olyan könnyen kerülnek a félelem hatása alá – félnek a felnőttek nemtetszésétől; attól, hogy valami rosszat csinálnak, vagy mondanak; félnek a sötétől; vagy, hogy hibáznak; hogy kapcsolataikban nem felelnek meg az elvárásoknak.”

(One of the most important things in the rearing of children would seem to be to prevent and to counteract their fears. They are so easily afraid – of adult displeasure, of doing or saying the wrong thing, of the dark, of failing to do things, of not being able to stand up to social contacts.)

„Senki emberfia nem alkalmas addig tanítani, amíg nem érzi minden emberben az önmagában valót, a jogot arra, hogy egy személyiség legyen, nem csupán egy darabka egy kirakós puzzle-ban, vagy egy katona a hadseregben, vagy egy állampolgár az államban. Az emberi személyiség tisztelete a bölcsesség kezdete, minden társadalmi kérdésben, de legfőképpen az oktatásban.”

Ahol a tekintélyre szükség van, ott e mellett feltétlenül jelen kell lennie a tiszteletnek is. Az aki jól tanít és nevel, aki képes a fiatalokat segíteni, hogy kiteljesedjenek, annak tele kell lennie a tisztelet szellemével. A mások iránti tisztelet az ami hiányzik mindazokból akik mechanikus merev rendszereket támogatnak, mint a militarizmus, a kapitalizmus, a fabiánusok tudományos szervezetei és a mindenféle más börtönszerű intézmények, amelyekbe a reformerek és a reakciósök megpróbálják belekényszeríteni az emberi szellemet.

Az oktatásban amelynek szabályait a kormány hivatalok terjesztik szét, a nagy osztályokkal és rögzített tantervvel és túldolgoztatott tanárokkal, az ezek által meghatározott felszínes közepszerűséggel, a tisztelet hiánya szinte kivétel nélkül általános. A tisztelet képzelőerőt és melegséget jelent. Azokkal szemben kívánatos a legnagyobb képzelőerő, akik a legkevésbé képesek az előrehaladásra, vagy a legerőtlenebbek. A gyerek gyenge és felszínesen tekintve bolondos, a tanár erős és a mindennapi szóhasználat szerint bölcsebb, mint egy gyerek. A tanár, vagy a bürokrata tisztelet nélkül könnyedén nézi le a gyereket, a külsőleg tapasztalható alacsonyabbrendűségéért. Azt gondolja, hogy az ő feladata a gyerek „formálása”. Képzeletében ő a fazekas, és a gyerek az agyag. Így ad a gyereknek természetellenes alakot, amely az évek alatt megkeményedik, feszültségeket ad neki és szellemi elégedetlenséget, amelyből kinő a kegyetlenség, a hit, hogy mások is keresztül kell menjenek ezeken a torzulásokon.

Az ember, akiben van tisztelet nem gondolja azt, hogy neki „formálnia” kell az ifjúságot. Azt érzi, hogy minden ami él, különösen az emberi lények, és ezen belül is a gyerekek valamiképpen szentek, meghatározhatatlanok, határtalanok, egyszeriek és különösen értékesek, különlegesek, megtestesítései a világ lehetőségeinek. A gyerekek közelében kiszámíthatatlan szerénységet érez, olyasmit, amit nem lehet racionálisan megmagyarázni, és ami mégis nagyobb bölcsességről tesz tanúbizonyságot, mint sok magabiztos és önelégült tanár vagy szülő gondol. A gyerek látható elesettsége, az, hogy a gyerekek szüksége van rá, emlékezteti arra, hogy felelőssége van bizalommal lenni hozzá. Képzelőereje megmutatja neki, hogy mi minden lehet a gyerekből, jó vagy rossz, annak megfelelően, hogy annak impulzusai támogatást, vagy gáncsolást kap, hogy ha reményeit megcsalják, mennyire csökken majd életeréje, ugyanúgy mint a bizalmatlanság megsebzti, és kívánságai elbizonytalanodnak. Mindez arra ösztönzi, hogy segítsen a gyerekeknek a csatában, amit vív, igyekszik öt felszerelni és erősíteni, de mindezt nem az állam, vagy valami más tekintély

érdekei szerint, hanem azoknak a dolgoknak az érdekében, amire a gyereki szellem tör. Az ember, aki ezt érzi, megkaphatja a nevelő, tanító szerepét, az azzal járó tisztelettel, mert ő nem fogja a gyerek szabadságát veszélyeztetni.

(részlet a Principles of Social Reconstruction c. Könyv Education fejezetéből (1916,))
